

Ragnar Jónasson

KOMUNITA

A young boy's face is seen peering through a window frame. The scene is dimly lit with a strong blue-green color cast. The window frame is made of dark wood and is set into a rough, textured wall. The boy's eyes are looking directly at the viewer, and his expression is neutral. The overall mood is mysterious and somber.

Skutečně chceš znát pravdu?

Komunita

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Ragnar Jónasson

Komunita – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

KOMUNITA

RAGNAR JÓNASSON

Z islandštiny přeložila Martina Kašparová

Copyright © Ragnar Jónasson, 2019
Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS,
Copenhagen.

Translation © Martina Kašparová, 2020
Cover Photo © Ruslan Smorodin/Shutterstock.com

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2020
ISBN tištěná verze 978-80-7597-704-5
ISBN e-knihy 978-80-7597-704-5 (1. zveřejnění, 2020)

Tátovi

Hajej, dadej, malá Prá,
ať se ti hezky spinká.
Za modrým mořem na tebe
čeká svět plný slunka.

Þorstein Þ. Þorsteinsson
(1879–1955)

Tento příběh se odehrává přibližně v polovině osmdesátých let dvacátého století v osadě Skálar na poloostrově Langanes na severovýchodě Islandu. Ta byla od poloviny padesátých let nadobro opuštěná a zbyly po ní jen ruiny, děj románu jsem se ale i tak rozhodl zasadit do tamního prostředí. Postavy i budovy jsou ovšem smyšlené a rozhodně neodkazují na lidi, kteří ve Skálar ve své době žili. Přesto jsem se snažil zjistit o životě ve Skálar co nejpřesnější historická fakta. Informace jsem si dohledával mimo jiné v *Dějtinách Langanesu* historika Friðrika G. Olgeirssona. V románu odkazují rovněž k *Islandským lidovým příběhům a pověstem*, které sebral a zapsal Sigfús Sigfússon. Za všechny případné chyby této povahy nesu odpovědnost pochopitelně já.

Rád bych poděkoval Hauku Eggertssonovi, že mě v průběhu psaní knihy provedl po Langanesu a Skálar. Stejně tak bych chtěl poděkovat svému otci Jónasi Ragnarssonovi za přečtení rukopisu, státní zástupkyni Huldě Maríe Stefánsdóttir a Helgimu Mar Árnasonovi, jehož příbuzenstvo pochází ze Skálar. Díky patří i v Londýně působícímu lékaři Helgimu Ellertu Jóhannssonovi za rady ohledně medicínských záležitostí.

Ve svém románu cituji báseň „Uspávánka“ Davíða Stefánssona, dále se zde objeví „Ukolébavka“ Þorsteina Þ. Þorsteinssona, která byla poprvé uveřejněna roku 1910 v časopise Heimskringla vydávaném ve Winnipegu pro komunitu Islandců, kteří se vystěhovali do Severní Ameriky. Þorstein se narodil v roce 1879 v severoislandském údolí Svarfaðardalur a zemřel roku 1955 v Kanadě.

Ragnar Jónasson

Una se s trhnutím probudila.

Otevřela oči, ale neviděla nic, obklopovala ji hluboká tma. Nejdřív jí vůbec nedocházelo, kde je, ale měla pocit, že se vzbudila na neznámém místě, rozhodně ne ve vlastní posteli.

Strach ji naprosto ochromil. Bylo jí chladno a uvědomila si, že se odkopala a peřina leží na podlaze.

V místnosti byla nepříjemná zima.

Una se posadila, hezky pomalu, trochu se jí zatočila hlava, což vzápětí pominulo, a najednou jí došlo, kde je.

Ve Skálar na Langanesu, sama a opuštěná v malém podkrovním bytě.

A v tu chvíli věděla, co ji to probudilo.

I když... věděla a nevěděla... V daný okamžik jí dělalo potíže odlišit sen od skutečnosti, její vnímání bylo na pomezí spánku a bdění.

Zaslechla nějaký hluk, nějaký zvuk.

Postupně si všechno začala vybavovat a cítila, jak jí na ruku naskakuje husí kůže.

Byla to holčička, malá holčička, řekla by, ano, teď si na to vzpomínala zcela jasně: holčička pobrukující si ukolébavku.

Una už to v posteli nemohla dál vydržet, vstala, v černočerné tmě se snažila dojít k vypínači na stěně, aby mohla rozsvítit. Potřebovala nějaké světlo, zaklela, že nemá u postele lampičku.

Přesto se téměř neodvažovala stisknout vypínač; tma jí navzdory všemu poskytovala určité bezpečí.

Holčiččin hlas zněl Uně v hlavě, zejména písnička, na kterou se pokoušela rozpomenout, ale nedařilo se jí to. Všechno působilo nesmírně skutečně, ale s největší pravděpodobností to byl sen.

Zničehonic se ozval nějaký rachot, pak zvuk, jako by se něco rozbilo. Uně projela chodidlem palčivá bolest a ztratila rovnováhu. Co se to sakra stalo?

Ze všeho nejvíc se jí chtělo křičet, ale snažila se výkřik potlačit, pochopila, že šlápla na skleničku po červeném víně, kterou nechala stát na podlaze předchozího večera, prohmatala si chodidlo a zjistila, že se jí do něj zabolí střep, cítila, jak jí z rány vytéká horká krev, a střep opatrně vytáhla – bolest byla nepopsatelná.

Potom se pokusila znovu vstát, spíš silou vůle než těla, a konečně se jí podařilo natáhnout k vypínači, chvíli ho musela hledat, ale pak dokázala rozsvítit. Místnost zalilo světlo a Una se v rychlosti rozhlédla, jako by snad čekala, že tam někoho uvidí, zároveň se však snažila sama sebe přesvědčit, že šlo jen o iluzi, že ten hlas nebyl skutečný, ukolébavka byla jen výplodem její fantazie, že se nechala strhnout představivostí.

Dokulhala zpátky k posteli, posadila se, zvedla nohu a prohlédla si ránu: naštěstí nebyla tak hluboká, jak se Una v první chvíli obávala.

V místnosti byla sama, cítila, jak se jí tep vrací do normálu.

A pak si najednou vzpomněla na ukolébavku, kterou holčička zpívala:

Hajej, dadej, malá Prá,
ať se ti hezky spinká.

A tehdy ji doopravdy roztřásla zimnice.

O NĚKOLIK MĚSÍCŮ DŘÍVE

1.

Hledá se učitel na konec světa.

Una si ten nevšední nadpis přečetla znovu.

Seděla u stolu v kuchyni ve svém malém suterénním bytě ve čtvrti Vesturbær v Reykjavíku, kam se nastěhovala před čtyřmi lety, poté co se jí s námahou podařilo našetřit na zálohu, protože si na ni nemohla půjčit od rodiny, přesněji řečeno od své matky. Nikdo jí nepomohl, a tak se o sebe musela jako obvykle postarat sama.

Kuchyně vypadala skoro stejně jako při převzetí bytu: stará a dosluhující. Na podlaze žluté linoleum, na stěnách vybledlé kachlíky, kuchyňská linka křiklavě červená a minimálně dvacet let z módy a zhruba stejně starý sporák tuzemské značky Rafha. Tady uvnitř si člověk neměl šanci uvědomit, že se píše rok 1985.

Ale káva chutnala dobře, s trochou mléka. Pít kávu se Una naučila na vysoké škole a den už si bez ní nedokázala představit.

Naproti Uně seděla její nejlepší kamarádka Sara.

„Já ti nevím, Saro,“ zapochybovala Una a snažila se na tváři vyloudit úsměv. Usmívat se jí v posledních dnech zrovna nešlo: plat pomocné učitelky v malé škole v Kópavogu, městečku sousedícím s Reykjavíkem, byl příliš nízký a každý

měsíc hrozilo, že o práci přijde. Nemohla si dovolit skoro nic a neustále se snažila, aby jí peníze vystačily do konce měsíce. Tříkrát týdně ryba, přinejmenším, někdy dokonce častěji, vždy ta nejlevnější, jakou obchod s rybami zrovna nabízel. Když musela poslední dny v měsíci počítat každou korunu, litovala, že nedokončila studium medicíny, třebaže věděla, že by jí to o moc víc spokojenosti nepřineslo. Až po třech náročných letech si uvědomila, že se na medicínu zapsala jen proto, že to chtěl její otec, a že se snažila splnit sen spíš jemu než sobě. Stejně tak věděla, že by nikdy nemohla pracovat jako lékařka – to nebylo nic pro ni, nic jí to neříkalo. Tři roky, složila všechny zkoušky, vedla si dobře, ale to jednoduše nestačilo. Tolik potřebný zápal chyběl.

„Ale to víš, že jo! Vždyť si pořád stěžuješ, jak moc se tu musíš ohánět, Uno. A učení tě baví, navíc jsi rozená dobrodružka,“ prohlásila Sara, jako vždy plná optimismu. To ona přinesla k sobotní ranní kávě deník Morgunblaðið, aby Uně ukázala tenhle inzerát. Una neměla noviny předplacené – stejně jako jiné věci si to nemohla dovolit. Večer se chtěly kamarádky sejít znovu, u Sary, a dívat se na přímý přenos ze zahraničí, na koncert na podporu hladovějících dětí v Africe. Una se moc těšila – podobné pořady státní televize zas tak často nevysílala. Una ráda poslouchala hudbu, tančila, bavila se.

„Je to tak strašně daleko. Až na Langanesu. Z Reykjavíku se člověk jen těžko dostane někam dál, i kdyby se sebevíc snažil.“ Znovu si prohlédla inzerát s pracovní nabídkou. „Skálar? O tom místě jsem v životě neslyšela.“

„Je to taková mrňavá vesnice. Taky se tu píše, že shánějí učitele, který bude učit malou skupinku žáků. Ubytování zdarma. Takže by sis mohla nechávat prakticky celou výplatu.“ Po

chvíli Sara dodala: „Začátkem roku o Skálar mluvili v televizi – prý tam žije jen deset lidí.“

„Cože, deset? Děláš si legraci?“

„Ne, právě proto tam televize někoho poslala, je to nejmenší vesnice na Islandu, nebo tak nějak, moc dobře si to pamatuju, podle nejnovějšího sčítání tam žije deset obyvatel, tvrdil reportér. Podle všeho mu to přišlo docela vtipné. Určitě bys učila jen jedno nebo dvě děti.“

Uně ten návrh nejdřív připadal jako nějaký vtip, ale možná to není zas taková šílenost, třeba se jedná o příležitost, na niž tak dlouho čeká. Žít na venkově každopádně neplánovala; vyrostla v obytné čtvrti v Reykjavíku, v malém rodinném domku, který její tatínek, lékař, postavil téměř holýma rukama. Strávila tam hezké dětství, dokud se nestala ta hrozná věc.

Do té doby zažívala roky plné štěstí, alespoň ve vzpomínkách: s kamarádkami si dlouho do večera hrávala na šterkem vyspaných cestách v nové čtvrti ve výstavbě.

A ano, možná to bylo jako bydlet na vesnici, i když ne na vesnici s deseti obyvateli. Tyhle dávno minulé dny měla dosud v živé paměti, zalité jakousi posvátnou září, byla to doba, která se už nikdy nevrátí.

Potom se ale matka s dcerou z rodinného domku odstěhovaly, teď tam bydlel někdo jiný a Unu vlastně ani nezajímalo kdo; nemínila se tam vrátit. Zato tahle vesnička, Skálar, na ni celkem zapůsobila. Navíc Una věděla, že potřebuje změnit prostředí, cítila to na sobě.

„Asi bych o to místo mohla zkusit zažádat,“ řekla nakonec, i když to vlastně nezamýšlela. Najednou ji napadlo, že by mohla v jistém smyslu začít znovu a užívat si blízkost přírody. Blízkost moře, pomyslela si, ale pak si uvědomila, že ani neví, jestli Skálar leží u moře. Jistě ano.

„Říkala jsi na Langanesu? To bude nejspíš u moře, co?“ zeptala se.

„U moře, no jasně, mají tam malé rejdařství, díky kterému je v obci aspoň nějaký život. Je v tom určitá poetika, nepříjde ti? Bydlet tak izolovaně, ale zároveň ne sám.“

Vesnice o deseti obyvatelích, kde se zná každý s každým, kromě ní. Nebyla by ale i tak sama, když na to přijde? Právě po tom ovšem možná touží: po samotě bez stopy osamělosti. Toužila se vytrhnout ze spárů téhle rutiny, z ruchu hlavního města, kde většinu jejího platu polyká splácení půjčky na bydlení. Omezený společenský život, žádný partner, a jediná kamarádka, s níž se Una stýkala, byla Sara.

„Ach jo, já ti nevím, Saro. To už bychom se pak nevidaly, nebo jenom málokdy.“

„Co je to za hloupost? Prostě bychom se hodně navštěvovaly,“ prohlásila vřele Sara. Potom dodala: „Trochu jsem váhala, jestli ti mám ten inzerát ukázat, z úplně stejného důvodu. Nechci o tebe přijít. Ale na druhou stranu si myslím, že by to pro tebe bylo perfektní, na rok nebo tak.“

Hledá se učitel na konec světa. Upřímnost nadpisu Unu vyloženě okouzila. Nikdo se nesnažil nijak zatajit, že práce představuje určitou výzvu. Una uvažovala, kolik zájemců se asi tak přihlásí – možná bude jediná, pokud se o pozici rozhodne ucházet. Musela si však přiznat, že ve městě ji toho moc nedrží. Sara, dobře, ale zas tak blízké, jak se tvářily, si nebyly. Sara si pořídila domov, manžela a jedno dítě a na pěstování tohoto dávného přátelství měla čím dál méně času. Poznaly se na gymnáziu, ale životu se postupně podařilo je rozdělit. Una si představovala, že najednou bude všechno zase jako za starých časů, kdy chodily do školy a jejich večírky končily až dlouho nad ránem. Podívají se spolu na koncert

v televizi a u toho budou popíjet nějaké zajímavé nápoje. Možná se jí Sara s pomocí tohohle inzerátu snaží ve skutečnosti zbavit. Možná už ji tohle přátelství v hloubi duše omrzelo.

Ano, Una by dokázala strávit rok někde na Langanesu, aniž by se mezitím vídala se Sarou. Horší jí však připadalo ztratit kontakt se svou matkou. Ta se těšila pevnému zdraví, bylo jí padesát sedm let a už nějakou dobu žila s novým mužem. Každodenní přítomnost své dcery vlastně nepotřebovala. Nevlastní otec se Uně nikdy příliš nezamlouval, ale matka ho milovala nadevše. Obě si spolu prošly leccím, staly se z nich dobré kamarádky.

„Tak jo, tenhle rozhovor si necháme na jindy,“ řekla Una a složila noviny. „Můžu si je nechat?“

„Jistěže.“ Sara vstala, její šálek už byl prázdný. „Musím jít, ale uvidíme se večer. Pořádně si to užijeme, kamarádko, jen ty a já.“

A Unu zničehonic ovládl pocit, že když se to vezme kolem a kolem, je na světě úplně sama a že není vlastně tak špatný nápad se odstěhovat, poznat nové lidi. Udělat něco nečekaného, neuváženého a vzrušujícího.

„Slibuješ, že to promyslíš, vid’?“ zeptala se Sara. „Tu práci – podle mě by to pro tebe bylo ideální.“

„Slibuju,“ usmála se Una. „Slibuju.“

2.

Byl neobyčejně krásný srpnový den: počasí relativně teplé, bezvětří, občas dokonce vysvitlo slunce.

Una se obvykle v srpnu, kdy světlé noci pomalu střídalo šero, necítila moc dobře, teď se ale schylovalo k něčemu jinému. Stála na schodech před bytovým domem v Kópavogu, kde bydlela její matka se svým novým mužem. Una si nedokázala představit, že by tu měla žít – dům byl chladný a neudržovaný. Mnohem spokojenější byla ve svém nevelkém bytě v reykjavické čtvrti Vesturbær, přestože obývala suterén. Nyní ho ale pronajala mladému páru s malým dítětem.

Po ranní kávě matka Unu vyprovodila ven. Došlo na loučení, alespoň dočasné.

„Přijedeme tě navštívit, to přece víš, holčičko. A je to jen na rok, ne?“

„Jen na školní rok, mami,“ opáčila Una. „Jste u mě kdykoli vítání,“ dodala, ale vlastně to tak nemyslela; vítaná byla její matka, ovšem na jejím novém muži – který už byl dlouho součástí jejich života – bylo něco, co se Uně nelíbilo.

„Chystáš se cestou někde přenocovat, zlatíčko?“ zeptala se jí matka. „Je to hrozně daleko. Musíš si odpočinout, pokud na tebe začne padat únava, je nebezpečné řídit, když je člověk unavený.“

„Já vím, mamí,“ odvětila Una rozvázně; matčina starostlivost ji občas lehce skličovala. Una jen potřebuje možnost se znovu nadechnout, postavit se na vlastní nohy. A teď k tomu dostala příležitost, místo učitelky ve vesnici, která je tak malá, že si název „vesnice“ vlastně ani nezaslouží. Deset obyvatel, toť vše. Jak může takové společenství proboha vůbec fungovat?

Jistě to bude zajímavé a také osvěžující pro tělo i mysl. Získat práci nebylo nijak obtížné. Una do vesničky zatelefonovala několik dní poté, co za ní přišla Sara s inzerátem, zavolala na uvedené telefonní číslo. Na druhém konci se ozvala nějaká žena neurčitého věku žijící ve Skálar, Una jí hádala něco mezi třiceti a čtyřiceti. Představila se jako zástupkyně školní rady obce, k níž Skálar patří. „Z vašeho zájmu mám ohromnou radost, protože mi ohledně té pozice popravdě řečeno zatím nikdo nevolal.“

Una jí osvětlila, že je vystudovaná učitelka a má zkušenosti v oboru.

„A proč se chcete přestěhovat zrovna sem?“ zajímalo ženu.

Una na otázku neodpověděla hned. Záminek měla spoustu: vymanit se z jednotvárného života ve městě, zbavit se na čas Sary, nebo spíš dovolit Saře žít načas v klidu vlastní život, odpočinout si od matky, a neméně tak od nevládního otce, změnit prostředí. Skutečný důvod si však neuvědomovala.

„Chtěla bych si jen vyzkoušet, jaké je bydlet na venkově,“ řekla ženě v telefonu nakonec. Okamžitě jí místo sice nepřislíbila, ale Una pochopitelně věděla, že okolnosti jí hrají do karet. Než zavěsila, zeptala se: „Kolik by to bylo dětí... co bych učila?“

„Jenom dvě, dvě dívky. Sedm a devět let,“ zněla odpověď.

„Jenom dvě dívky? A na to potřebujete učitele?“

„Ano, tak jsme se rozhodli. Je vyloučeno, abychom je vozili tam a zpátky do jiné školy, zvláště v zimě. Jsou to moc milá děvčata.“

A teď je to tady: dobrodružství začalo časně zrána v Kópavogu. Zima strávená na venkově, na odlehlém poloostrově Langanes, s neznámými lidmi a dvěma žákyněmi. Když nad tím Una přemýšlela, připadalo jí tak trochu úsměvné, že dostala za úkol učit třídu s dvěma žákyněmi; skoro jako by to bylo příliš snadné, než aby za to měla dostávat plnohodnotný plat. Hluboko uvnitř ovšem cítila vzrušení, na té myšlence bylo cosi okouzlujícího.

Žena, s níž mluvila po telefonu, Salka, na ni udělala dobrý dojem.

Snad Unu tahle malá komunita přijme s otevřenou náručí.

A možná se tak zamiluje do tamní přírody a lidí, že se tam jednoduše usadí...

Una sebou trhla, když do ní matka šfouchla a znovu jí položila stejnou otázku, třebaže na ni Una už jednou odpověděla. „Určitě je to jenom na rok?“

„Jo, jenom na školní rok. Nechci bydlet tak daleko od Reykjavíku natrvalo,“ usmála se na ni.

„Dobrá, dobrá. Tak se mi zdá, že ptáček konečně vyletěl z hnízda, Uničko.“

„Co je to za nesmysly, mami, z domova jsem se odstěhovala už dávno.“

„To ano, ale nikdy jsi nebyla daleko, zlatíčko, doteď jsme měly jedna druhou a... Jen doufám, že to pro tebe nebude moc těžké, když tam budeš tak sama a nebudeš za mnou moct přijít a promluvit si o... o starých časech.“

Maminka se usmála, ale Unu přepadlo podezření, že v tomhle případě popisuje vlastní strach a že pro ni odloučení bude obtížnější, než Una myslela.

Pevně matku objala, chvíli tak nehnutě stály a ani jedna z nich nic neříkala.

Už totiž nebylo co říct.

3.

Nikdy předtím nikoho nezabil.

Dokonce ani málem, třebaže se netěšil zrovna nejlepší pověsti. Takový obraz sebe samého si však budoval vědomě po celou dobu – musel si zachovat určité postavení, strachem prodchnutý respekt. Proto nikdo nepochyboval, že by dokázal spáchat vraždu, a řada lidí si pravděpodobně myslela, že ji někdy spáchal. Poměrně často se totiž musel uchýlit k násilí. Na první pohled nepůsobil jako silák, ale byl, uměl se prát.

Dnes ovšem zabil člověka.

Byl to zvláštní pocit; nejprve vnímal jen to, jak mu tělem proudí adrenalin. Jako by neexistovalo nic, co by nezvládl. Byl schopný vzít někomu život, dívat se, jak se dotyčný naposledy nadechuje, a věděl, že ten život mohl zachránit.

Popadl brokovnici s upilovanou hlavní a vydal se navštívit oběť – která ale obětí nebyla. Stalo se to pozdě večer, byla tma a sychravo. Zabušil na dveře, dost důrazně. Nehrozilo, že to někdo uslyší – dům byl novostavba, první téměř dokončená budova v betonovém pralese, kam se zatím nikdo jiný nenastěhoval, tudíž mu nikdo nevěnoval pozornost. Muž očividně pochopil, k čemu se schyluje, a začal se okamžitě bránit. Napadlo ho, že ho prostě a jednoduše zastřelí, ale účelem brokovnice bylo spíš zastrašit než zabít. Po střelbě by mohl zůstat nepořádek.

Ne, zbraň rychle otočil a muže omráčil pažbou. Potom ho zavraždil holýma rukama.

Vlastně to nebylo zas tak těžké.

Ne tak moc. Musel to udělat, neměl jinou možnost.

Teď ležel ten chudák na podlaze ve vlastním obývacím pokoji mrtvý a jeho tělo bylo potřeba nějak odklidit, nechat ho zmizet. Tak zněl úkol toho večera.

Chvilí nehnutě stál a prohlížel si nehybné lidské tělo, ve stejném okamžiku si uvědomil, že teď je všechno jinak, že překročil pomyslnou hranici, dopustil se něčeho, co už se nedá napravit. Bude se s tím muset naučit žít a zároveň bude odteď až do smrti na útěku. Samozřejmě se chtěl postarat, aby mu to prošlo, nic jiného nepřicházelo v úvahu. Těch několik málo lidí, kteří o téhle návštěvě věděli, stálo za ním, jelo v tom s ním, požádalo ho, ať tenhle problém vyřeší. A policie se příliš neobával, ne pokud se mu podaří zbavit mrtvolky. Místní kriminalisté nemají s opravdovými kriminálními případy velké zkušenosti. Nepochybně ho předvolají k výslechu – mezi ním a zavražděným existovaly jisté vazby –, možná ho budou nějakou dobu podezírat, ale s tím se dá žít. Musí si jen dát pozor, aby po sobě nenechal žádné stopy ani otisky prstů.

Naštěstí nebyla na místě činu žádná krev a venku se setmělo – v tuhle část roku, koncem listopadu, byla tma vlastně pořád. Potřeboval jen dostat tělo do auta a najít pro něj vhodné místo. Pár takových ho napadlo. Nejspíš si na ten úkol bude muset sehnat některého ze svých parťáků.

Krátce se zamyslel, jestli mrtvého nebude někdo postrádat. Žijí ještě jeho rodiče, nebo třeba sourozenci? Muž neměl moc přátel, byl to jen odporný zrádce. Ne, nikomu chybět nebude.

A v tu chvíli se ozval zvonek u dveří.

4.

Una měla ohromnou radost, když se před ní po dlouhé jízdě konečně objevila rybářská vesnice Þórshöfn, ačkoli věděla, že jí zbývá projet ještě prakticky celý poloostrov Langanes.

V Þórshöfnu objevila otevřenou samoobsluhu, koupila si něco k jídlu a zkoumala mapu. Musí dojet skoro až na Font, nejzazší výběžek poloostrova, odkud se dostane do osady Skálar.

A tak vyrazila na poslední úsek cesty, trochu váhavě, ne zcela jistá, zda chce skutečně dojet až do cíle. Ještě pořád se může vrátit.

Cesta nebyla pro její auto, starou žlutou Toyotu Starlet, mírně řečeno příliš vhodná. Uně se nenabízelo zrovna různorodý výhled: krajina byla celkem pustá, samé kamení a tráva. Pak si ale všimla pěkného venkovského kostelíku. Tehdy si vzpomněla, že během krutých mrazů na přelomu let 1917 a 1918 zabloudil do těchto končin lední medvěd a nechybělo mnoho a způsobil ztráty na životech. To ji pověděla Sara, vyzbrojená informacemi z televizního pořadu o Skálar.

Cesta vedla podél moře, tu a tam leželo naplavené dřevo, které se nikdo zjevně nenamáhal odklidit, Una zahlédla i několik labutí. Cesta se s každým dalším metrem zhoršovala a Uně to nebylo úplně lhostejné – největší díry se snažila

objet, ale nakonec přímo do jedné z nich vjela a byla si jistá, že píchla pneumatiku.

Zastavila, vypnula motor a připravovala se na to, že bude muset pneumatiku vyměnit, naštěstí se ale ukázalo, že jsou všechny v pořádku. Zhluboka se nadechla mořského vzduchu a znovu si prohlédla mapu, chtěla se ujistit, že jede správně.

Potom pokračovala v jízdě, neuvěřitelně pomalu – na posledním úseku se s autem rozhodně nechtěla dostat do problémů –, a nakonec se před ní objevil jakýsi výběžek pevniny, jistě ten slavný Fontur, a dunící otevřené moře. A pak dojela na rozcestí – nalevo Fontur, napravo Skálar – a udělalo se jí špatně. *Tady já žít nechci*, pomyslela si, ovšem na návrat už bylo pozdě.

Když se blížila ke Skálar, na okolí se zničehonic snesla mlha, krajina splynula s oblohou, Uně připadalo, jako by se ocitla v nějaké neproniknutelné krajinomalbě, v níž se cíl cesty neustále vzdaluje a ona vjíždí do prázdnoty, kde přestal čas hrát roli. A možná to tak vážně bylo, možná není čas na tomhle místě zas tak důležitý, není důležité, co je zrovna za den nebo kolik je hodin, tady je člověk jen sám s přírodou.

Konečně dorazila do cíle.

Vesničku Skálar halila mlha a Unu ovládl pocit, že se nachází uprostřed nějaké lehce děsivé pohádky. Nebylo na tom nic skutečného. A stejně tak nebylo nic normálního na rozhodnutí, které udělala: že převrátí svůj život naruby a stráví skoro rok na pokraji obyvatelného světa. Musela se ovšem překonat; jednalo se koneckonců jen o její první seznámení s tímhle místem, což je sotva něco, s čím by si musela lámat hlavu.

Projela kolem statku kousek nad vesnicí. I o něm Sara mluvila, na základě onoho televizního pořadu, prý ho považují za součást vesnice.

V temné mlze zahlédla obrysy několika domů. Kdyby ne-
tušila, kde je, myslela by si, že je tohle místo naprosto opu-
štěné. Ale žili tu lidé, to věděla, a najednou ji přepadl neodbyt-
ný pocit, že ji někdo sleduje, že štěrbinou mezi závěsy tu a tam
někdo vykukuje, aby zjistil, co to přijíždí za návštěvu.

Může za to ta mlha, pokoušela se Una přesvědčit samu
sebe, kvůli té mlze si vsugerovala, že tady po celé roky nikdo
nežil, že odsud všichni někam zmizeli. Občas se přece stáva-
lo, že se celé vesnice doslova vypařily, ryby odtáhly, lidé od-
jeli, ale tady těch deset obyvatel vydrželo, a teď se k nim při-
dá i ona. Natrvalo se tu ale rozhodně neusadí. Na necelý rok
a pak hurá domů, o zkušenost bohatší, v dokonalé rovnováze.

Zaparkovala na okraji vesnice, vedle několika dalších aut.
Do vesnice se podle všeho dalo dostat jen pěšky. Salka Uně
důkladně popsala dům, v němž jí měl být k dispozici pod-
krovní byt. Dvoupodlažní, majestátní, bíle natřený, postavený
začátkem století. A právě to byl první dům, který Una spat-
řila, hned u parkoviště. Stál kousíček od moře, ne ovšem pří-
mo u něj jako většina ostatních tamních staveb. Jedna z nich,
velkolepý dům shlížející na vesnici z mírného kopečku po
pravé ruce, působil obzvlášť vznešeným dojmem. A u moře
stál rovněž nádherný starý dřevěný kostel. To Una nečekala,
ne v tak malé osadě.

Vystoupila z auta a zastavila se před Salčiným domem.
Okna byla obrovská, zcela v duchu tohoto starého stavebního
slohu. Už nebylo pochyb, že ji někdo sleduje: závěsy v přízemí
se pohnuly. Una předpokládala, že v okně uvidí Salku. Proto
ji maličko vyděsilo, když v okně zničehonic zahlédla holčičku,
asi tak sedmi nebo osmiletou, světlovlasou.

Una ji v mlze a tmě moc dobře neviděla, ale i tak poznala
a cítila, že se na ni dívá.